

SEMINARIUM DOKTORANCKIE

Motywy i tematy. Wstęp do tematyki literackiej

Prowadzący: dr hab. Ewa Grzęda, prof. UW

Treści :

Problematyka seminarium będzie się koncentrować wokół historii badań tematologicznych z uwzględnieniem teorii i praktyki badawczej w konfrontacji z wybranymi współczesnymi koncepcjami metodologicznymi i obszarami badawczymi takimi jak: (antropologia kultury, feminizm, gender studies, postkolonializm, ekokrytyka).

Głównym celem zajęć będzie próba konfrontacji tradycyjnie rozumianej tematyki literackiej z najnowszymi, wyżej wskazanymi, koncepcjami metodologicznymi w obrębie czterech bloków tematycznych.

1. Przestrzenie „kresowe” i obszary pogranicza kultur w literaturze europejskiej.
2. Swój i obcy w literaturze XIX i XX w.
3. Kobiecość i męskość w powieści XIX i XX w.
4. Śmierć w literaturze i kulturze europejskiej.

Szczegółowe tematy spotkań w obrębie wskazanych powyżej bloków tematycznych zostaną zaproponowane na pierwszym spotkaniu seminaryjnym.

Lektury podstawowe:

J. Abramowska, *Powtórzenia i wybory. Studia tematyki i poetyki historycznej*, Poznań 1995.

P. Ariès, *Człowiek i śmierć*, przeł. E. Bąkowska, Warszawa 1989.

J. S. Bystron, *Tematy, które mi odradzano. Pisma etnograficzne rozproszone*, oprac. L. Stomma, Warszawa 1980.

Dyskurs pogranicza. Wektory literatury, pod red. J. Pasterskiej i Z. Ożoga, Rzeszów 2019

I. Iwasiów, *Gender dla średniozaawansowanych. Wykłady szczecińskie*, Warszawa 2004.

J. Fiedorczuk, *Cyborg w ogrodzie. Wprowadzenie do ekokrytyki*, 2015.

„Gorsza” kobieta. *Dyskursy inności, samotności, szaleństwa*, pod red. D. Adamowicz, Y. Anisimovets, O. Taranek, Wrocław 2008.

B. Hadaczek, *Kresy w literaturze polskiej XX wieku. Szkice*, Szczecin 1993.

J. Kolbuszewski, *Kresy*, Wrocław 1995.

J. Kolbuszewski, *Śmierć, kultura, wartości. Terminologia i praktyka badawcza*, [w:] *Problemy współczesnej tanatologii. Medycyna – antropologia kultury – humanistyka*, t. 3, pod red. J. Kolbuszewskiego, Wrocław 1999.

E. Krawczyk, *Antropologia kulturowa. Klasyczne kierunki, szkoły i orientacje*, Lublin 2007.

R. Nycz, *Poetyka doświadczenia. Teoria – nowoczesność – literatura*, Warszawa 2013.

E. Pakszys, *Między naturą a kulturą. Kategoria płci/rodzaju w poznaniu*, Poznań 2000

J. Pelc, *O pojęciu tematu*, Wrocław 1961.

Ph. C. Salzman, P. C. Rice, *Myśleć jak antropolog*, wstęp W. J. Burszta, przeł. O. i W. Kubińscy, Sopot 2009.

Postkolonializm – tożsamość – gender. Europa Środkowa, Wschodnia i Południowo Wschodnia, pod red. A. Matusiak, Wrocław 2014.

Ślósarska, *Kategoria tematu we współczesnej komparatyście*, „Przegląd Humanistyczny”, 1995, nr. 3.

S. Uliasz, *O literaturze Kresów i pograniczu kultur*, Rzeszów 2001.

Ulotność i trwanie. Studia z tematyki i historii literatury, red. E. Wiegandt, A. Czyżak, Z. Kopeć, Poznań 2003.

Pozostałe teksty źródłowe i opracowania zostaną podane po ustaleniu i zaakceptowaniu listy tematów szczegółowych na pierwszym spotkaniu seminaryjnym.

Warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę (na podstawie dyskusji podczas seminarium oraz indywidualnie przygotowanej prezentacji i przeprowadzonej dyskusji panelowej lub dyskusji w grupie na wybrany temat związany z programem zajęć).